

TALEPAPIR

Ministeren for fødevarer,
fiskeri og ligestilling

Samrådsspørgsmål O:

”Ministeren bedes redegøre for sin indstilling til den kommende dagsorden for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 16.-17 december 2019 samt eventuelle sager, hvortil der søges mandat i Europaudvalget.”

(Det talte ord gælder)

Svar:

- Jeg vil forelægge dagsordenen for rådsmødet den 16.-17 december 2019. Det er en lang dagsorden, så jeg vil især fokusere på de to fiskerisager, som jeg forelægger til forhandlingsoplæg i Europaudvalget.
- 1. - Punkt 1 er **fiskerimuligheder i 2020 for blandt andet Nordsøen, Skagerrak og Kattegat**, som jeg forelægger til forhandlingsoplæg i Europaudvalget på fredag. Jeg nævnte sagen i november, men jeg vil gerne lige ridse forslaget op.
- December-forhandlingerne er som bekendt et stort puslespil, hvor vi får brikkerne drypvist. Det skyldes, at aftalerne med tredjelande som for eksempel Norge skal indarbejdes. Forhandlingerne med Norge pågår stadig. Det er meget vigtigt for de danske fiskere, at en aftale falder på plads, så det vil vi gentage over for Kommissionen.
- I aftalen med Norge er det blandt andet torsk, rødspætte, mørksej og sild i Nordsøen og Skagerrak, der er vigtige for Danmark. Det gælder også fiskeriet efter havtaske, lange og ”andre arter” i norsk farvand, hvor Danmark har hovedparten af EU’s kvote.
- Jeg vil fremhæve de væsentligste udeståender i forhandlingerne internt i EU. Generelt er der i henhold til rådgivningen lagt op til reduktioner for en række bestande.

- Og jeg vil gerne understrege, at regeringen som generelt princip støtter, at kvoterne for 2020 fastsættes på grundlag af videnskabelig rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) samt fastsatte forvaltningsplaner og strategier.
- For torsk i Kattegat foreslår Kommissionen, at der kun afsættes en kvote til bifangst på 130 tons. Torsk fanges hovedsagelig som bifangst særligt i et fiskeri efter jomfruhummer i Kattegat. Vi støtter det meget begrænsede niveau for bifangstknoten, som Kommissionen har foreslået. Det betyder, at der stadig kan være et fiskeri efter andre arter.
- I forhold til torsk i Nordsøen og Skagerrak er det også vigtigt, at bestanden genopbygges. Regeringen arbejder sammen med andre medlemsstater omkring Nordsøen på tiltag målrettet beskyttelse af torsken. Her skal der dog også findes en løsning, så fiskeri, hvor torsk vil indgå som bifangst ikke stopper for tidligt.
- Her afhænger den endelige kvote af forhandlingerne med Norge. Under alle omstændigheder forventer vi en væsentlig reduktion i fiskerimulighederne, hvilket også er nødvendigt for at få genopbygget bestanden.
- I forhold til ål er der nu kommet et forslag, der viderefører løsningen som blev besluttet sidste år. Denne vigtige indsats for at beskytte den europæiske ål støtter regeringen.
- Endelig vil jeg gerne nævne, at implementeringen af landingsforpligtelsen også forventes at blive et tema i forhandlingerne. Kommissionen har for en række bestande med rådgivning om ingen fangst foreslået anvendelse enten af observatører eller gennem brug af kameramonitering. Det gælder blandt andet for torsk i Kattegat. Forslaget betyder, at bifangstknoten kun kan udnyttes, hvis der er et observatørprogram med 20 % dækning af fiskeriet eller fartøjerne har kameramoniteringsudstyr om bord. Endvidere foreslår Kommissionen anvendelse af selektive redskaber i trawlfiskeriet efter jomfruhummer, hvor der som sagt forekommer bifangster af torsk.

- Fra dansk side er linjen klart, at elektronisk monitorering skal fremmes. Imidlertid er der stor modstand fra mange lande mod at introducere forslaget her i forordningen om fiskerimuligheder med anvendelse allerede fra 1. januar. Dét ser vi også en udfordring i. Men vi ser det samtidig som en mulighed for at introducere et flerårigt projekt i Kattegat med anvendelse af kameramonitering i trawlfiskeriet efter jomfruhummer. Det ville blandt andet forudsætte en gradvis indfasning. Det kan være et godt sted at starte, fordi kun Sverige, Danmark og Tyskland har fiskeriinteresser i området – og tyskernes fiskeri er yderst begrænset.
 - Situationen i Kattegat er vanskelig. ICES anbefaler en nul-kvote på torsk. Men det vil reelt betyde, at vi lukker for jomfruhummerfiskeriet. Og rammer fiskere på Læsø, Anholt og i Østjylland. Samt de fiskere på Bornholm og Langeland, der også har søgt op i Kattegat på grund af dårligt fiskeri i Østersøen. Det er alvorlige socioøkonomiske hensyn, der er på spil. Derfor foreslår Kommissionen også en – meget – lav bifangstkvote i sammenhæng med skrappe supplerende foranstaltninger.
 - Det støtter vi. Og vi er klar til at stille krav om både selektive redskaber og kameramonitering. Det er en socialt ansvarlig, men også grøn og moderne tilgang til den udfordring, vi står med i Kattegat.
2. - Punkt 2 er et nyt **forslag fra Kommissionen om støtte til ophugning**, som følger op på kvoteaftalen fra oktober om Østersøen. Som I husker, er der tale om en kritisk situation i Østersøen for flere bestande – særligt østtorsken. En del af kompromisset blev derfor, at Kommissionen skulle se på muligheder for at kompensere de fiskere, der bliver hårdest ramt af kvotereduktionerne i Østersøen.
- Kommissionen kom den 31. oktober med et forslag til ændring af reglerne for den Europæiske Hav- og Fiskerifond. Ændringen giver medlemsstaterne mulighed for at give støtte til ophugning af fiskefartøjer, der har fisket efter torsk i underområde 25-32 i den østlige Østersø og underområde 24 i den vestlige Østersø.

- Fra dansk side har vi understreget, at der også skal tages hensyn til de fiskere, der fisker henholdsvis torsk eller sild i vestlig Østersø, da de også bliver ramt af meget væsentlige reduktioner. Dette er inkluderet i formandskabets kompromisforslag.
- Kommissionen ønsker med forslaget samtidig at styrke fartøjsovervågningen og dataindsamlingen om bestandene i Østersøen. Derfor foreslår Kommissionen, at fartøjer i Østersøen, der fisker i områder med østtorsk, skal have et fartøjsovervågningssystem eller tilsvarende installeret. I dag er fartøjer under 12 meter undtaget fra en sådan forpligtelse. Det er vi indforstået med fra dansk side, så længe der kommer en rimelig overgangsordning.
- Derudover foreslår Kommissionen i forhold til dataindsamling, at der skal være en observatørdækning på mindst 20 % på havet af fartøjer, der fanger østtorsk. Det vil være meget omkostningstungt at skulle uddanne og ansætte et så stort antal observatører for at kunne leve op til dette krav. Det er derfor vores vurdering, at dette krav ikke står mål med størrelsen af det fiskeri, som man ønsker at overvåge.
- Det er vi ikke de eneste, der mener. I formandskabets kompromisforslag udgår både kravet til overvågning og dataindsamling.
- Endelig er det vigtigt at understrege, at forslaget ikke indeholder nye EU-midler. Det er med andre ord op til medlemsstaterne at omprioritere midler fra deres hav- og fiskerifondsprogram til at støtte ophugning af de fartøjer, som er hårdest ramt af kvotereduktionerne for torsk i Østersøen.
- Som altid vil det kræve en efterfølgende proces herhjemme, hvis vi vil udnytte de muligheder, som nye EU-regler giver. Med forhandlingsoplægget tager vi altså ikke taget stilling til, hvorvidt støtte til ophugning er den rigtige vej at gå i Danmark.
- Jeg har tidligere nævnt, at jeg gerne vil se samlet på situationen i Østersøen, og alle de faktorer der er i spil. Det er stadig min ambition.

- Formandskabet har allerede sat forslaget på dagsordenen for det her råds-møde med henblik på generel indstilling, så forhandlingerne med Europa-Parlamentet kan begynde i det nye år. Det er derfor sagen allerede er på til forhandlingsoplæg i denne omgang.

- 3.-5. - Punkt 3-5 er **reformen af EU's landbrugspolitik**, hvor vi på rådsmødet får en fremskridtsrapport fra det finske formandskab. Fremskridtsrapporten fremhæver, at der fortsat skal arbejdes på en række områder under kroatisk formandskab. Det gælder blandt andet for det grønne område.
- Her vil jeg gerne nævne, at der var en positiv drøftelse på det sidste råds-møde. Det finske formandskab har således taget den danske idé om en samlet øremærkning til sig. Der er dog langt vej til succes endnu, da der ikke er appetit på at forhandle hverken procentsats, eller hvad der kan tælle med i øremærkning, før der er klarhed om budgettet.
 - Det er derfor heller ikke nok at gå efter en høj øremærkning. Vi skal også have ambitiøse redskaber. Derfor er det vigtigt, at de nye eco-schemes skal kunne bruges til at understøtte vigtige EU-regler som for eksempel vand-rammedirektivet eller Natura 2000-indsatsen. Det er ikke muligt i Kommissionens forslag, men sammen med klimaindsatsen og indsatsen for rent vand og rent luft er det jo ellers lige præcis områder, hvor landbrugsstøtten kan være med til at gøre en forskel.
 - Derudover er der selvfølgelig bruttoarealmodellen, som er et forsøg på at ændre incitamentsstrukturen i landbrugspolitikken i en mere grøn retning. Her har det finske formandskab præsenteret et ændringsforslag, som går i den rigtige retning, men vi er stadig langt fra mål.
 - Der er eksempelvis stadig ikke mulighed for, at landbrugerne kan bevare støtten til deres arealer, hvis de af hensyn til klimaet lader disse blive oversvømmet eller planter træer uden støtte. Det er noget, som vi knokler videre med.

- Derudover har jeg som tidligere nævnt også fuld fokus på konkurrencevilkår i forhandlingerne. Og det er blandt andet under denne overskrift, at vi lægger vægt på, at lofterne for den markedsforvridende koblede støtte reduceres. Der er nogle medlemsstater, der bruger denne støtte i meget høj grad og ønsker den øget. Det skal undgås, så markedsorienteringen bevares.
 - Regeringen fortsætter også det tætte samarbejde med en række lande som fx Italien og Nederlandene om at modarbejde omfordeling af den direkte støtte mellem medlemslandene. Det sker blandt andet med et opdateret fælles positionspapir. Det ligger i lige linje af den tidligere regerings arbejde.
 - I forlængelse heraf vil jeg gerne knytte en enkelt bemærkning mere til budgettet. Her har stats- og regeringscheferne en drøftelse af et finsk kompromis i disse dage. Og som tidligere nævnt forventer vi først en afklaring af Rådets holdning til landbrugspolitikken, når der ligger en aftale om budgettet.
 - Så når jeg vender tilbage i januar, må vi se om der er tilstrækkelig fremdrift i forhandlingerne til, at jeg kan præsentere mit forhandlingsoplæg.
6. - Punkt 6 er **rådskonklusioner om afskovning**, der skal ses som Rådets svar på Kommissionens meddelelse om verdens skove fra juli. Fra dansk side er vi godt tilfredse med rådskonklusionerne, da de klart opfordrer Kommissionen til at følge op på meddelelsen med en køreplan, der indeholder konkrete handlinger. Det er noget, som vi har efterspurgt fra dansk side gennem flere år, og derfor støtter vi konklusionerne.
7. - Punkt 7 er fastsættelse af **fiskerimuligheder i 2020 for Sortehavet og Middelhavet**. Her vil jeg henvise til samlenotatet.
8. - Punkt 8 er **rådskonklusioner om fødevarer svindel**, som er et emne, der desværre i stigende grad er blevet aktuelt. Vi ser for eksempel svindel med økologimærkning eller forskellige former for kvalitetsmærkning. Og problemet er grænseoverskridende. Derfor er det positivt, at Rådet tager dette emne op, for der er grundlag for at styrke samarbejdet mellem myndighederne i EU.
- 9.

- Punkt 9 er **rådskonklusioner om dyrevelfærd**, som jo er en meget vigtig prioritet for Danmark, regeringen og for mig personligt. Derfor er jeg også tilfreds med, at rådskonklusionerne understreger flere af de udfordringer, som vi står overfor. Det gælder eksempelvis på transportområdet, hvor Kommissionen opfordres til at opdatere lovgivningen.
 - Det er også positivt, at Kommissionen opfordres til at udarbejde en ny strategi for dyrevelfærd, da den seneste EU-strategi udløb i 2015. Kort sagt er der en del arbejde at tage fat på, og det er derfor også et emne, som jeg håber på at kunne drøfte med den nye sundhedskommissær.
10. - Punkt 10 er en del af **overgangsforslaget fra den nuværende landbrugs-politik til den nye reform af landbrugspolitikken**. Det forslag, som jeg har med i dag, er meget teknisk. Det drejer sig grundlæggende om at sikre hjemmel til, at budgetlofterne kan tilpasses for den direkte støtte i finansåret 2021, når der er faldet en aftale om den flerårige finansielle ramme på plads.
- Dette forslag har Europa-Parlamentet og Rådet indikeret, at de ikke har ændringsforslag til, og derfor ventes det vedtaget ret hurtigt.
 - Det andet overgangsforslag indeholder en del mere substans. Det drejer sig om fleksibilitet mellem søjlerne i overgangsåret, og jeg nævnte en problematik i forhold til tilsagnslængde sidst. Det er et forslag, som vi vender tilbage til igen. Det forventes nemlig tidligst at blive vedtaget en gang til sommer næste år.
- o0o---
- Under **siden sidst** har jeg ikke noget denne gang.